

نروژ میزبان دولت کارکاس و دست نشانندگان ترامپ

مذاکره؛ آخرین حربه ترامپ برای نقش آفرینی در ونزوئلا

پس از مذاکرات برجام و دیدار رئیس جمهور آمریکا با رهبر کره شمالی، این بار گزارش هایی از درخواست مذاکره دست نشانندگان ترامپ با دولت قانونی ونزوئلا در اسلو، پایتخت نروژ منتشر شده است.

به گزارش گروه بین الملل ایسکانیوز، در روزها و هفته های گذشته که موضوع مذاکره و شروع گفت و گو برای پایان دادن به مسائلی همچون برجام، بحران اتمی کره شمالی و حتی چالش تجاری چین و آمریکا رسانه های جهانی و سیاست بین الملل را به خود مشغول کرده بود کمتر کسی می توانست پیش بینی کند طرف های درگیر در بحران ونزوئلا بر سر یک میز و از طریق مذاکره، مناقشه این کشور را مورد بحث قرار دهند. به ویژه آنکه مخالفان این کشور و به عبارت بهتر نیروهای دست نشانده دونالد ترامپ با طرح مطالبات غیردمکراتیک و کودتاگونه تمامی راه های حل مسالمت آمیز را مسدود ساخته بودند؛ اما به یک باره فضای بازی تغییر کرد و قرار است اسلو پایتخت نروژ میزبان دولت قانونی ونزوئلا و مخالفان باشد. اما با این حال این پرسش اساسی همچنان بدون جواب باقی مانده است که مخالفان و دولت آمریکا که خواسته ای جز ساقط کردن دولت نیکولاس مادورو نداشتند چگونه و چرا به یک باره حاضر به شروع مذاکرات شدند؟ برای پاسخ دادن به این سوال و ترسیم آینده مذاکرات، گروه بین الملل ایسکانیوز در چند بخش ابعاد مختلف این پرونده را بررسی کرده است.

بحران چگونه آغاز شد

شروع انقلاب بولیواری در کلمبیا به رهبری هوگو چاوز به عنوان یکی از نقاط عطف تاریخ چند دهه اخیر آمریکا لاتین محسوب می شود. انقلابی که نه تنها آرایش نیروها و طبقات اجتماعی را در این کشور تغییر داد بلکه موازنه قوای منطقه را نیز در قاره آمریکا به ضرر کاخ سفید تغییر داد. به عبارتی دیگر دو دهه گذشته ونزوئلا همواره آستن دسیسه چینی های متعدد بازیگران معارض داخلی و همسو با اقتصاد نئولیبرال و آمریکا بوده است. اما مشروعیت قدرتمند دولت، کاریزمای چاوز و مادورو و همچنین ماهیت دست نشانده اپوزیسیون مانع از تحقق برنامه های مخالفان و دولت آمریکا شد. با این وجود و پس از برگزاری انتخابات ریاست جمهوری ونزوئلا مخالفان با حمایت های تیم جنگ طلب حاکم بر کاخ سفید برنامه ای جدید را برای سرنگون ساختن دولت قانونی کاراکاس در پیش گرفتند. این راهبرد تازه از ژانویه ابعاد جدیدی به خود گرفت. رئیس پارلمان ونزوئلا برخلاف عرف دمکراتیک و روند سیاسی به یک باره خود را رئیس جمهور اعلام کرد و خواستار ایفای صلاحیت های قوه مجریه شد. خوان گوایدو با همراهی برخی از کشورهای همسایه و همچنین آمریکا، ونزوئلا را به عرصه تنش های فزاینده تبدیل کرد و پایان دادن به حاکمیت مادورو را در کانون مطالبات مخالفان قرار داد.

شکست موج سواری آمریکا

همزمان با اعلام ریاست جمهور گوایدو، دونالد ترامپ ضمن تایید این اقدام خواستار کناره گیری مادورو از قدرت شد. این معادله به خوبی نشان داد که مخالفان و آمریکا از ماه ها پیش برای چنین روزهایی برنامه ریزی کرده بودند و بعدها استراتژی های جامع و همه جانبه واشنگتن نیز صحت این فرضیه را تایید کرد. کاخ سفید ضمن پذیرش ریاست گوایدو، تحریم های سنگین و عدم دسترسی دولت مادورو به دارایی های این کشور در آمریکا را نیز کلید زد. این درحالی بود که آمریکا با تقویت حضور نظامی خود در منطقه، برای همراه کردن برزیل

و کلمبیا نیز با خود تلاش می کرد. به لحاظ دیپلماتیک و در عرصه بین المللی نیز سیاست مشروعیت زدایی از دولت قانونی ونزوئلا حلقه دیگر این سیاست آمریکا را تشکیل داد. اما به رغم همه این اقدامات و مداخله آشکار، معادلات در جهت خواسته های آمریکا پیش رفت و کاخ سفید با سد محکم مردم ونزوئلا روبرو شد، سد محکمی که تنها یک گزینه را برای آمریکا باقی می گذاشت.

طرح کودتا، پیروزی مردم

مخالفان و آمریکا در آخرین بخش از سریال براندازی و سرنگون کردن دولت مادورو، استراتژی انجام کودتا در روز ۳۰ آوریل را در دستور کار قرار داده بودند. گوایدو در این روز و در ویدیویی در اطراف پایگاه نظامی کارلوتا ادعا کرده بود گروهی از نظامیان علیه مادورو، شورش کرده اند و از نیروهای مسلح، ستون نظام سیاسی و اقتصادی این کشور خواسته بود، به او بپیوندند. ارتش از این درخواست و شورش علیه مادورو پیروی نکرد. مردم نیز با حضور گسترده در خیابان ها قدرت بسیج نیروهای طرفدار دولت و مشروعیت نظام حاکم را به رخ کشیدند. این برنامه هماهنگ شده نیز در نطفه خفه شد. بنابراین مخالفان وابسته به واشنگتن و دولت مستاصل آمریکا که در عرض سه ماه گذشته به صورت مکرر شکست خورده اند، گزینه ای جز قبول میز مذاکره و پذیرش نقش حداقلی در سیاست ونزوئلا نداشتند.

مذاکره در موضع قدرت

دولت کنونی ونزوئلا که با رای اعتماد مردم قدرت را به دست گرفته است از منظر حقوقی و سیاست دمکراتیک در موقعیت بسیار بهتری نسبت به مخالفان قرار داشت، این مسئله همراه با تحولات هفته های گذشته و به ویژه شکست کودتای اخیر نیز، موقعیت مخالفان را بیش از پیش تضعیف کرد. عبدالحمید شهبابی مدیر تحقیقات و برنامه ریزی خانه آمریکای لاتین معتقد است پس از شکست کودتای ۳۰ آوریل دولت ونزوئلا به طور کامل در موضع قدرت قرار گرفته و مخالفان در موضع ضعف و در لاک دفاعی گرفتار شده اند، بنابراین گفته ترازو به ضرر واشنگتن تغییر کرده است. همچنین نفس این مذاکرات و عقب نشینی نیروهای کودتا از سیاست های اولیه یک دستاورد بسیار بزرگ محسوب می شود و در مذاکرات پیش رو هیچ گاه به مخالفان شکست خورده امتیازی داده نمی شود و تحکیم جایگاه دولت قانونی مادورو ادامه پیدا خواهد کرد.

پایان یک رویا

رویای تغییر رژیم ونزوئلا و حاکم شدن آمریکایی ها در این کشور با شروع مذاکرات نروژ به پایان تراژدیک خود رسید. معادله ای که قرار بود در عرض چند روز و یا چند هفته به ابزاری برای قدرت نمایی واشنگتن تبدیل شود در پایان به باتلاقی برای تیم ترامپ تبدیل شد. اکنون مخالفان پشت درهای مذاکره منتظر دریافت امتیازات حداقلی از دولت قانونی ونزوئلا هستند و ترامپ نیز از دور شکست راهبرد جنگ طلبانه و مداخله جویانه خود را مشاهده می کند. در مقابل نیز دولت ونزوئلا با قدرت این مرحله حساس و خطرناک را پشت سر گذاشت و نشان داد به رغم برخی از ناکارآمدی های اقتصادی همچنان انقلاب بولیواری و گفتمان مقاومت در مقابل نظام سلطه الهام بخش، مردم این کشور است.